

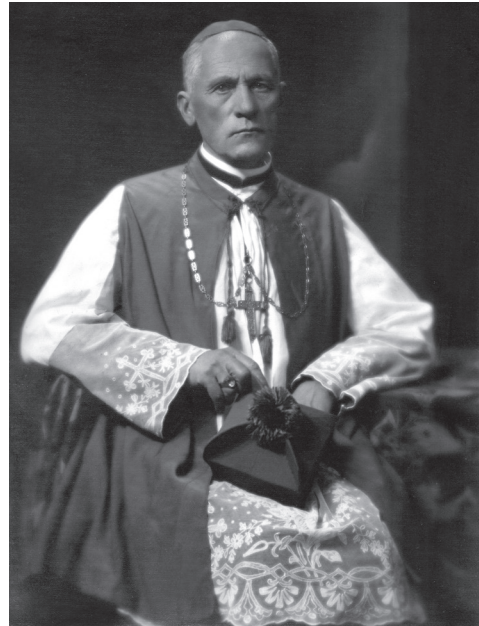

Kun. Marius Talutis

Palaimintasis Teofilius – uolusis misionierius

2019 m. spalio 1 d., Popiežiaus Pranciškaus paraginti, pradėjome ypatingą misijų mėnesį. Lietuvoje ši šventė įvyko Kaišiadorių katedroje, dalyvaujant gausiam būriui ganytojų ir tikinčiųjų. Ši vieta buvo pasirinkta neatsitiktinai – katedroje saugomas palaimintojo Teofiliaus Matulionio sarkofagas. Palaimintasis Teofilius žinomas ne tik kaip pasiaukojęs Bažnyčios kankinys ir atsidavęs ganytojas, bet ir kaip degantis misionierius, pasiryžęs skelbti Kristaus Evangeliją net ir tuomet, kai žmogiškai gyvybei gresia dideli pavojai.

Teofiliaus misijų istorija prasideda su jo įstojimu į Peterburgo dvasinę kunigų seminariją, kuri ruošė kunigus Mogilovo vyskupijai ir visai didžiulei Rusijos teritorijai. Apie 1900 metus, kuomet Teofilius tapo kunigu, Rusijoje katalikų bendruomenių buvo tikrai daug, jos visos buvo labai gyvybingos. Teritorijos buvo milžiniškos, apėmė Sibiro platybes, todėl Peterburgo kunigų seminarija buvo, tam tikra prasme, misionierių ruošimo mokykla. Jei klerikas Teofilius Matulionis būtų labai norėjęs, būtų galėjęs pereiti į Kauno ar Vilniaus kunigų seminarias ar kaip kitaip dėjęs pastangas likti arčiau savo tėviškės, tačiau, netgi po metų, palikęs studijas kunigų seminarijoje, jis vėl sugrįžo į tą pačią Almą Mater. Pirmoji jo misija buvo Latvija, į Varaklanų ir Bikavos parapijas. Jaunas

kunigas išmoko latgalių tarmę, parodė didžiulį pastoracinį uolumą, ėmėsi šventovės gražinimo darbų. Esminis kunigo Teofiliaus veiklos lūžis įvyko, kai jis buvo apskūstas Rezeknės teismui, už sergančio kūdikio iš mišrios šeimos pakrikštijimą. Jis, nepabijojęs caro rusinimo politikos įstatymų, vadovavosi taisykle, jog Dievo reikia labiau klausyti nei žmonių ir žiūrėjo ne prieštaringos, žmogaus teises varžančios, politikos naudoms, o ganytojiškos sielų gelbėjimo parei-

gos. Tuo pačiu, jis prisiėmė nepatogumo ar net pavojaus sąlygas, nebijojo susidurti su sunkumais, kuriuos privalo patirti kiekvienas misionierius, nes rizika yra neatskiriama misijos dalis, tačiau, būtent joje, geriausiai atsiskleidžia Aukščiausiojo vedimas ir malonė. Misionierius visada turi išeiti iš savo krašto iš savo patogumo zonos, privalo nugalėti baimes ir eiti į tam tikrą nežinią, vedamam Dievo, kuris dosnus staugmenomis. Šis jo gestas sąlygojo tai, jog buvo atleistas iš klebono pareigų, sumokėjo baudą, be to, pusę metų negalėjo eiti kunigo pareigų ir tą laiką praleido Peterburge prie šv. Kotrynos bažnyčios. Peterburgas tuo metu buvo daugiausiai miestas ir vietos vyskupas pamatė, jog kunigas Teofilius, gerai mokantis lietuvių, lenkų, latvių, rusų kalbas yra nepamainomas ganytojas dideliame mieste. Kalbų mokėjimas ir aplinkos bei laikmečio supratimas yra vienos iš svarbiausių misionieriaus savybių. Instruktuose, kur ruošiami misionieriai, visuomet mokomasi tos šalies, kur misionierius vyksta, kultūros ir kalbos pagrindų.

Gyvendamas Peterburge, kunigas Teofilius rūpinosi Švč. Jėzaus Širdies, už Nevos Vartų, bažnyčios statyba ir parapijos bendruomenės kūrimu. Jo parapija buvo įvairiatautė, jam taip

pat teko patarnauti aplinkinių miestų katalikams, ypač po 1917 m. revoliucijos, kai bolševikų valdžia visai trukdė Bažnyčios veiklą. Nebuvo lengva ir paprasta jam dirbti daugiakalbėje parapijoje, kur ir šiais laikais tenka, ir anais laikais tekdavo, išmintingai laviruoti, jog nesijaustų nuskriausta nei viena parapijiečių grupė. Jo veikla neapsiribojo tik bažnyčios statybomis, nors tai buvo labai sunkus ir alinantis darbas, ypač prasidėjus I Pasauliniam karui. Kunigas Teofilius lankė ligonius, kalėjimus, rūpinosi našlaičiais, darbavosi kapelionu mokykloje. 18 kunigystės metų kunigas Teofilius praleido Rusijoje, buvo pačiame bolševikų revoliucijos centre, susidūrė su tiesioginiais pavojais savo gyvybei, tačiau niekur nerasime jokių duomenų ar liudijimų, kad jis būtų ketinęs pasitraukti, pabėgti, susirūpinęs savo saugumu ar gyvybe. Atvirksčiai, jau tada išryškėjo jo didvyriška ir pasiaukojusi ganytojo meilė – likti su žmonėmis ir jiems tarnauti Kristaus dvasioje, nepaisant kas benutiktų. Jam ypatingai svarbiu ir sektinu pavyzdžiu buvo vyskupas Janas Cepliakas, kuris bolševikų revoliucijos metais, parodė tvirtą ir principingą laikyseną tikėjimo persekiojimo politikos atžvilgiu. Kunigas Teofilius drauge su vyskupu Janu ir kitais Peterburgo

kunigais 1923 m. buvo teisiamas viešame teisme ir vėliau dvejus metus kalinamas Maskvos kalėjimuose.

1928 m. gruodžio 8 dieną, kanauninkas Teofilius Matulionis buvo paskirtas Mogiliovo vyskupu pagalbininku Leningrado sričiai, o 1929 m. vasario 9 dieną, Peterburge, tuometiniame Leningrade, slapta konsekruotas. Slaptosios vyskupų konsekracijos buvo vienas iš Vatikano žingsnių, norint išsaugoti bažnytinės hierarchijos tąsą pagrindžio bendruomenėse, tikėjimui priešinguose kraštuose. Tapęs vyskupu, Teofilius tiesiogiai tapo atsakingu už pastoracinio darbo ir misijų organizavimą Rusijoje. Deja, neturkus buvo vėl suimtas ir po 4 metų sunkiausių kalėjimų ir lagerių, 1933 m. spalį, buvo sugrąžintas į Lietuvą. Praėjus keliems mėnesiams po sugrįžimo, sustiprėjus fizinėms jėgoms, jis nuvyko į Vatikaną pasitarti dėl tolimesnės jo padėties. Ypatingai šiltai ir pagarbiai, kaip vyskupą kankinį, jį priėmė popiežius Pijus XI.

1934 m. spalį – 1936 m. kovą jis viešėjo Jungtinėse Amerikos valstijose, lankydamas lietuviškas parapijas, stiprindamas tautiečių tikėjimo ir lietuvybės dvasią. Šią jo kelionę taip pat galime pavadinti misijų darbu, nes jis daug keliavo, pamokslavo, ėjo į mokyklas, organizacijas, susitikimus. Amerikos lietuvių buvo labai prašomas pasilikti, buvo garantuotos visos pragyvenimo sąlygos ir veiklos galimybės, ir tikrai jo buvimas būtų atnešęs daug naudos gausiai lietuvių diasporai, tačiau jo žvilgsnis buvo nukreiptas į Rytus, į Rusiją, į misijas.

Grįžęs į Lietuvą ir apsigyvenęs benediktinių vienuolyne Kaune, ėmėsi misijų organizavimo darbo. Pirmiausiai, nekantriai laukė ir tikėjosi, kad bolševikų valdžia greitai baigsis ir jam bus leista nuvykti į savo vyskupiją. Laukdamas tokių galimybių, jis nesėdėjo sudėjęs rankas, bet uoliai talkino arkivyskupui Skvireckui Kauno arkivyskupijoje, ėjo seselių benediktinių kapeliono, vėliau Kauno arkivyskupijos oficiolo bei keletą mėnesių – Lietuvos kariuomenės

vyriausiojo kapeliono pareigas. Šv. Mikalojaus bažnyčioje įvedė Amžinąją Švenčiausiojo Sakramento adoraciją. Tuo pačiu, jis stengėsi kuo daugiau kunigų įkalbinti, progai pasitaikius, vykti į darbą Rusijoje. Rašė laiškus seniesiems savo bendradarbiams bei ieškojo ir augino naujus misionierius, Kauno kunigų seminarijoje įsteigė Orientalistų būrelį, kuris jungė ir lavino klierikus, norinčius ateityje dirbuotis Rytų kraštuose. Kreipdamasis į kunigus, vyskupas Teofilius rašė: „Trokštu kuo arčiau prieiti prie Gerbiamųjų Konfratrų širdies ir, jei joje jau žiba misijų liepsnelė, tai noriu pasidžiaugti, jei dar tik rusena, tai atgaivinti, jei jos dar visai nėra, tai įžiebtį“. 1938 m. vasario 17 d. Apaštaly Sosto kongregacija, atsakinga už misijas, paskyrė vyskupą Matulionį Kunigų misijoms remti sąjungos pirmininku Lietuvoje. Ta proga buvo išleista nemažai knygelių su misijoms remti sąjungos įstatais bei paveiksluokais, kuriuose kviečiama melstis į šventąją Kūdikėlio Jėzaus Teresę, jai pavedant misijų veiklą Rusijoje. Taip pat, gausiais tiražais, Marijampolės marijonų spaustuvelyje buvo spausdinamos knygelės rusų kalba, kuriose trumpai buvo pristatomi katalikų tikėjimo pagrindai, popiežiaus, kaip Petro Įpėdinio, tarnystės svarba tikėjime. Dar viena reikšminga pal. Teofiliaus iniciatyva – liturginių reikmenų rinkimas Rusijos katalikams. Žinodamas, jog po bolševikų revoliucijos kracho Rusijoje, daugelis bažnyčių yra uždarytos ir nusiaubtos, o atvykus misionieriams reikės patarnauti, teikiant sakramentus, vyskupas Teofilius ėmėsi per visą Lietuvą rinkti liturginius reikmenis. Pvz. ant vienos taurės išgraviruoti tokie žodžiai: *Anykščių Švč. Jėzaus Širdies kongregacijos pradinės mokyklos mokiniai Rusijos katalikams, 1941 m. birželio 22 d.* Tai tik vienas iš daugelio pavyzdžių, jog ši akcija buvo susilaukusi plataus palaikymo visoje Lietuvoje. Dalis liturginių reikmenų šiandien saugomi Kaišiadorių katedroje.

Taigi, matome, jog Teofilius buvo puikiai pasiruošęs vykti misijoms į Rusiją – atrado

keliolika kunigų, turėjo liturginius reikmenis, religinę literatūrą, tačiau... 1943 m. vyskupas Teofilus tapo Kaišiadorių vyskupijos ordinaru ir turėjo palikti misijų Rusijoje organizavimą. Šitai jam buvo visiškai netikėta ir gal netgi skaudu, tačiau būdamas besąlygiškai paklusnus Popiežiui – priėmė naujas pareigas. Savo laiške popiežiui Pijui XII jis rašė: „Dieviškajai Apvaizdai patvarkant, Tavo Šventenybės valia buvau priverstas atsisveikinti su asmeniniu apaštalavimu Rusijoje ir pagal kanonus jau perėmiau man patikėtos vyskupijos valdymą, tačiau vis dėlto neatsisakau kiekvieną akmenį išjudinti, žadindamas misionierišką veiklą mano

vyskupijoje“. Taigi, net ir priėmęs vyskupo ordinaro pareigas Lietuvoje, jis išlieka misionieriumi. Ir tai turės vaisių. Trys Kaišiadorių vyskupijos kunigai: Marijonas Petkevičius, Stanislovas Kiškis ir Zigmas Neciunskas, atlikę bausmes Sibiro lageriuose neskubėjo grįžti į Tėvynę, bet savanoriškai pasiliko apaštalauti Rusijon išvežtiems lietuviams tremtiniam.

Žinome, kad vyskupas Teofilus neilgai užsibuvo Kaišiadoryse, 1946 m. pabaigoje jis buvo suimtas, beveik metus tardytas saugumo rūsiuose Vilniuje, vėliau kalintas Oršoje, Vladimire ir Potmoje. Ir čia, vyskupas Teofilus, nors ir sulaukęs garbingo amžiaus, išvargintas ligų ir kančių, neapleido pastoracijos, misijų, evangelizacijos. Potmoje, savo kambarelyje, aukodavo šv. Mišias, teikdavo sakramentus ten kalintiems katalikams ir džiaugėsi, kad ten kur avys, ten ir ganytojai. Beje, Potmoje jis savo rankomis pasigamino slaptą altorėlį, kuriame šalia kryžiaus įdėjo ir misijų globėjos, šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės pa-

veikslėlį su drabužio relikvija.

Matome, kad palaimintojo Teofiliaus širdyje žibėjo ryški misijų liepsnelė, jis tikrai buvo uolusis misionierius, nes nenurimo iki pat mirties, trokšdamas nešti Kristaus tiesą žmonėms. Vyskupas Teofilus nuolatos ieškojo naujų būdų ir kelių kaip nunešti Gerąją Naujieną, kitiems, net ir ten, kur kiti nenori kojos įkelti. „Kai pamatai, koks geras ir gailėstingas yra Viešpats: savuosius suranda miškuose, tundrose, vidurnaktį. Širdingai dėkui jam! Gerai sutvarkė Apvaizda, kad ir *nos fratres sacerdotes* atsiuntė ten, kur *fideles*. Kur avys, ten ir ganytojai!“

Turintiems „žinių dangian nei meilės“.

Klierikai kalbasi apie misijas

2019 m. spalį Lietuvoje buvo paskelbtas Ypatinguoju misijų mėnesiu. Nors jis praėjo, Pasaulinę misijų dieną minėsime kasmet. Išlieka ir naujai įsteigta nacionalinė Misijinės veiklos tarnyba, kurios pagrindinis tikslas yra įvairiomis priemonėmis „sužadinti tikinčiųjų jautrumą misijų tikrovei“.

Bažnyčios misija yra ir turi būti nuolatinė, nes kyla iš buvimo krikščionimi esmės. Žinoma, priminimas, kad visi pakrikštytieji yra Kristaus siunčiami, aktualus visiems krikščionims, bet kad ši žinia būtų išgirsta, ja turi pasiimti kunigai: esami ir būsimieji. Jiems nuolatos teks sau ir kitiems vis iš naujo priminti apie Bažnyčios pareigą ir džiaugsmą „nešti pasauliui gyvybės vandenį“.

Todėl pasikalbėkime apie tai, kaip patys priėmėme Ypatingojo misijų mėnesio žinią ir kaip tą pačią žinią apie Bažnyčios pasiuntinybę primame kasdien.

MIROSLAV: Misijų mėnuo suteikė man galimybę iš naujo permąstyti krikščioniškosios misijos esmę ir svarbą. Labai džiaugiuosi, kad su misijų tikrove jau buvau susidūręs iki tol – daug visko papasakojo ilgą laiką Kazachstane dirbantis kunigas, dėka kurio supratau, kad misijų kokybė visada priklauso nuo „misijų kokybės savo širdyje“. Misionieriumi gali tapti kiekvienas, ir nebūtina vykti į kitas tolimąsias šalis. Tai tarsi nuolatinė kelionė su Dievu ir kitu asmeniu kur bebūtum. Svarbu suvokti,

kad pirminis misijų žingsnis yra laisvas apsisprendimas gyventi tikėjimu ir jo skelbimas kitiems. Todėl manau, kad būtent Bažnyčia, dėka savo prigimties, pasiuntinybės, yra nuolat kviečianti skleisti Jėzaus Kristaus šviesą visoms tautoms, o ypač ją turėti ir savyje.

TOMAS: Ypatingasis misijų mėnuo man buvo priminimas, kas yra misija. Misijos bruožas nėra vien tik pasiekti kitą žemyną ir skelbti kitai tautai Gerąją naujieną, bet jos esmė – mūsų drąsa, pasiryžimas ir džiaugsmas skelbti

savo aplinkoje ir savo namuose. Jau vien šio mėnesio šūkis man padarė didelį įspūdį – „pakrikštyti ir siunčiami“. Mes, krikščionys, esame pakrikštyti ir įgauname ne tik tikslą, bet ir tarnystę. Pats žodis „siunčiami“ kviečia mus eiti į misiją ne vienam, bet kartu, taip, kaip siuntė Kristus – po du. Turėdami priešais save draugą, kuris padeda įžvelgti kitame Kristaus veidą.

EDVARDAS: Prieš misijų sekmadienį sugalvojau perskaityti popiežiaus Pranciškaus žinią 2019 metų pasaulinei misijų dienai. Labai netikėtai mane pagavo mintis: „aš visuomet esu misija; tu visuomet esi misija; kiekvienas pakrikštytasis ir pakrikštytoji yra misija“. Popiežius aiškiai primena kiekvieno iš mūsų misiją liudyti bei parodyti, kad absoliučiai kiekvienas yra reikalingas šiai misijai. Bet man kilo klausimas: o jums neatrodo, kad mums trūksta entuziazmo misijai, nes bijome išeiti iš savo komforto zonos?

LINAS: Žinote, atsimenu šv. Pranciškaus Ksavero jaudinančią laišką iš misijų Azijoje, kuriuo jis šaukė Paryžiaus studentus mesti nenaudingus

plepalus ir keliauti krikštyti ir mokyti apie Kristų jo nepažįstančius. Tikrai sujaudina, bet juk visko nemetu ir neskrendu į Aziją. O kas mums turi nutikti, kad imtume ir išskristume? Arba, kad užsidegtume tokio stiprumo meile?

DENIS: Kas turi nutikti? Ogi viskas labai paprasta! Jau yra nutikę, nes kiekvienas iš mūsų krikšto metu gauname ne tik tikėjimo dovaną, bet ir siuntimą misijoms – esame pašaukti liudyti Kristų savo gyvenimo pavyzdžiu. Tad labai dažnai atsitinka, kad galvodami apie misijas, mums pirmu taikiniu į galvą ateina misisionieriai, kurie išvažiuoja į tolimas, Kristų nepažįstančias šalis. Šitaip galvodami, mes gerokai susiauriname misijos, kaip tokios, prasmę.

ŠV. PRANCIŠKUS KSAVERAS: „Man dažnai kildavo noras apeiti Europos akademijas, ypač Paryžiaus, ir kaip bepročiui visur šaukti, ir šitokiais žodžiais raginti tuos, kurie žinių turi daugiau nei meilės: „Kad jūs žinotumėte, kiek daug sielų dėl jūsų kaltės netenka dangaus ir įpuola į pragarą!“

O kad jie imtųsi jomis rūpintis taip uoliai, kaip griebiasi savo mokslų, ir taip galėtų atsiskaityti Dievui už jiems suteiktą išmanymą ir talentus!

Juk iš tikrųjų ne vieną sujaudintų tokia mintis; užuot be paliovos mąstę dieviškus dalykus, jie pasistengtų išgirsti juose prabylant Viešpatį, ir atidėję į šalį savo norus bei žemiškus reikalus visiškai atsiduotų Dievo valios spren-

dimui. Kaip norėtusi, kad jie sušuktų iš savo širdies: Štai aš, Viešpatie; ką nori, kad padaryčiau? Siųsk mane, kur panorėsi, net ir į Indiją.“

TOMAS: Mano manymu, kad būtum misionieriumi, reikia ne gilių žinių, bet tiesiog turėti santykį su Dievu.

MIROSLAV: Jeigu išaiškėtų, kad Dievo valia yra pasišventimas misijoms tolimuosiuose kraštuose – Kazachstane, Afrikoje, Indijoje – tebūnie taip! Mane labai žavi ir įkvepia daugybė jaunų žmonių, kurie aukodami savo darbus, karjerą, laiką, iškeliauja į kitas šalis misijinei veiklai. Man vienas iš geriausių mūsų laikų pavyzdžių yra Helena Kmiec, kuri būdama jauna, išsilavinusi, 2017 m. iškeliavo į misijas Bolivijos krašte. Nors jos formacija truko ilgą laiką, ji pati turėjo nemažai patirties, tačiau atiduodama gyvybę už vaikus Kočabambos darželyje, tapo tikroju pavyzdžiu tūkstančiams jaunuolių, kurie, lankydami jos kapą, užsidega troškimu į tolimas misijines keliones su Viešpačiu. Labai svarbu tirti Dievo valią ir remtis pavyzdžiais, kurie, galbūt, mus paskatintų didesniems darbams kito asmens atžvilgiu.

DENIS: Tam, kad mumyse pasireikštų misionieriška dvasia reikia visai nedaug. Aš asmeniškai esu išgyvenęs norą būti siunčiamas ir liudyti kitur. Tai išgyvenau praeitą vasarą, atlikdamas praktiką Italijoje. Mano užduotis buvo labai paprasta – liudyti vaikams Dievo meilę, būnant su jais visą dieną oratorijoje.

Esi misionierius, kuomet vaikui reikia tavo pagalbos, kai jis užsigauna ir ateina pas tave, kad jį paguostum, esi misionierius, kuomet su vaikais reikia melstis, žaisti, kalbėti apie Dievą ir daryti daug kitų dalykų, kurie liudija mylinčio Dievo artumą. Tokiu būdu per paprastus, kasdieninius dalykus mes išgyvename savo pašaukimą būti misionieriais ne tik Italijoje arba kažkur kitur, bet, visų pirma, savo aplinkoje tiems, kurie yra šalia, tiems, kurie stokoja

žmogiško supratimo, nuoširdumo, užuojautos ar paprasto buvimo šalia.

EDVARDAS: Prisimenu Šv. Pranciškaus Asyžiečio taikos maldos pradžią: „Viešpatie, padaryk mane savosios ramybės pasiuntiniu ir leisk man nešti meilę.“ Kartais aš pagalvoju: o ką, jei Dievas nori, kad Jo meilę neščiau ten, kur Jo niekas nepažįsta? Šitas klausimas man visada yra keblus, nes atrodo baisu palikti visus ir išlėkti. Bet jei maldoje supraščiau, kad laikas man jau keliauti ir liudyti tą neaprepiamą meilę, aš iškart išvykčiau.

TOMAS: Man patiko vienas klausimas, į kurį turėjome atsakyti susikaupimo dienos metu: „ar tikėjimo gylis priklauso nuo žinių?“ Tai paskatino mane pamąstyti ir naujai suprasti Ypatingojo misijų mėnesio prasmę. Manau, misionierius yra tas žmogus, kuris randa atsakymą į šį klausimą. Būdamas misijoje jis būtinai yra atviresnis, visų pirma, svetimai kultūrai ir jos žmonėms, bet visa tai jis daro su tikėjimu ir dėl tikėjimo. Todėl tikėjimas augs kartu darbuojantis kitų labui. Linkiu sau ir jums augti santykių su kitais, o per žmones – į Dievą.

EDVARDAS: Manau, šiandien vis iš naujo turime atsiduoti Šventosios Dvasios veikimui, kuri mus ragina eiti ten, kur niekas nenori eiti. Jei Dievas nori, kad eičiau, tai net toje baisiausioje vietoje niekas nėra baisu. Viskas tampa įmanoma, kai Dievui sugebi ištarti: „teesie Tavo valia.“ Raginu prisiminti žodį, kuris lydėjo visą šventojo popiežiaus Jono Pauliaus II pontifikatą: „Nebijokite.“

*Kalbėjosi: Tomas Liucijanas Jundo,
Linas Braukyla, Edvardas Česonis,
Denis Pavlovich, Mirosław Jonas Domanskij.*

*Panaudota šv. Pranciškaus Ksavero laiško
šv. Ignacui ištrauka iš gruodžio 3 d. šio šventojo
minėjimo Liturginių valandų (aušrinės).*

Klier. Gintas Petkevičius

Ieškantiems Dievo balso

Kartais Viešpats turi nusivesti iki pasaulio krašto, kad išgirstum jo balsą. Taip būtų galima apibūdinti vienerius mano gyvenimo metus, praleistus tolimuosiuose rytuose. Ko gero, labiausiai mano širdį ir protą pakeitę metai atvedė mane iki apsisprendimo paaukoti gyvenimą Kristui kunigiškoje tarnystėje. Norėčiau pasidalinti tuo, ką radau, kad padrąsinčiau kiekvieną, ieškantį Dievo balso.

Sutinku nemažai žmonių su pavydu žvelgiančių vien į galimybę nukeliauti ir pagyventi Japonijoje. Pasirodo, daugelis svajoja pamatyti tą kraštą iš arčiau. Aš tikrai negaliu pasakyti, kad mano širdyje ar galvoje kažkada buvo tokia svajonė. Netgi nelabai daug ir žinojau apie Japoniją. Žinomiausias faktas – kad ten buvo sukurtas mano mokyklos metais pamėgtas filmukas „Dragon Ball“, kurio kasdien laukdavau, kaip vaikystėje laukdavau senosios animacijos. Vis dėl to, Dievas parinko man šį kraštą, kaip gyvenimo ir tikėjimo mokyklą.

Studijuojant katalikų teologiją dažnai kildavo abejonių į kurias negalėdavau numoti ranka. Ypatingai kalbant apie šventųjų gyvenimus ir tarp-religinį dialogą. Šios dvi sritys nuolat nedavė ramybės. Palaipsniui pradėjau galvoti, kad mano gyvenime katalikybė yra kultūrinis fenomenas. Močiutė meldėsi ir mane išmokė, todėl aš meldžiuosi. Augant ant kiekvieno

kampo buvo kryžius, kiekviename kaime stovėjo bažnyčia ir atgimimo kovose ne tik ginklu, bet ir malda stovėjusi giminė suformavo mane tikinčiu. Bet ar aš pažįstu Dievą, ar visa tai tikra be aplinkinių įtakos. Šios mintys nuolat skambėjo jauno teologo galvoje. Taigi, vedinas šios abejonės ir noro pabėgti nuo asmeninio gyvenimo tragedijų, nusprendžiau atsitraukti. Aš mažčiau apie Europos šalis, bet į šį mano apsisprendimą Dievas pažiūrėjo labai rimtai ir užkirto visas galimybes šį atsitraukimą padaryti saugų ar patogų. Visi prašymai rašyti į Prancūzijos, Italijos, Austrijos ir Maltos universitetus buvo atmesti. Tai buvo pirmas smarkus kirtis į dešimtukininko puikybę. Bet neilgai trukus, kaip iš niekur, išdygo pasiūlymai religinėms studijoms Azijoje. Pamatęs šalių sąrašą, tuoj pat pamačiau kur turiu būti. Negaliu ir net nesistengsiu paaiškinti kodėl taip pagalvoju, tačiau pamatęs užrašą „Japonija“, tuoj pat supratau – važiuoju. Iš tiesų, net gerai nepamenu kitų sąraše buvusių šalių, kurių regis buvo 12.

Ir štai, staiga, suvokiu, kad jau esu lėktuve, kur, tiesa pasakius, tikrai yra vėlokai susigriebti mokytis japonų kalbos pradmenis. Išgelbėjo labai ilga skrydžio trukmė. Nuvykęs į Japoniją ir išlipęs iš lėktuvo, buvau apimtas šoko, kuris lydėjo kasdienybėje beveik mėnesį. Jei bandyčiau nupasakoti kas toje šalyje kitaip, tai gautųsi

ilgas ir painus sąrašas dalykų, apimančių visas mūsų kasdienio gyvenimo sritis. Apie mėnesį lydėjo mintis, kad Japonijoje kitaip yra ne vienas ar kitas dalykas, bet tiesiog viskas – aš kitoje planetoje.

Dievas iš klausė mano širdį ir pakvietė į keistą nuotykią. Jis padovanojo man galimybę patirti ką reiškia kryžių, bažnyčių ir apskritai krikščionybės nebuvimas. Jis išsivedė mane į dykumą - Tokyo dykumą. Taigi aš vienas, be kultūrinės krikščionybės, be bendruomenės, be kasdienių ženklų ir žmonių, primenančių Dievą. Paradoksalu tai, kad būtent tokiose sąlygose man kilo noras pakalbinti Dievą, pažiūrėti ar ir čia Jis yra. Juk čia, Japonijoje, neturėdamas pagrindinio savo įrankio – Bažnyčios, Dievas atsiliiepti turėtų visai kitaip nei iki šiol. Paieškos prasidėjo... Kalnai, gamta, šventyklos, ir svarbiausia – bendravimas su žmonėmis kasdienėje ir akademinėje erdvėje. Toptelėjo mintis: „Dieve, kokie keisti šitie žmonės, bet panašu, kad ir juos sukūrei tikrai Tu“. Mano nuostabai,

dingus visiems išoriniams krikščionybės elementams, manyje liko tokia pat ramybė, toks pat saugumas ir atsirado vis didesnis troškulys. Pamačiau tokį pat troškulį ir žmonėse su kuriais bendravau. Jie irgi trokšta meilės, laimės, atleidimo ir ramybės. Atrodė, kad kalbėdami apie meilę, apie viltį apie šeimą ir gyvybę sugebėjome suprasti vieni kitus. Kai atvirai išsišnekėdavome, atrodydavo, kad mintys, kurias atrasdavome yra labai arti tų, kurias girdėjau teologijos fakultete, trūksta tik vieno vardo – Jėzus. Žvelgdamas į japonus ir atrasdamas Dievo paveikslą, pamažu pradėjau suprasti Jėzaus žinios universalumą. To pakako, kad atsakyčiau į savo abejonę apie kultūrinį tikėjimo sąlygotumą. Jėzus mane rado ir Japonijoje, jis ne tik išsiuntė mane, bet ir pats leidosi į šią kelionę su manimi. Pasidarė aišku - mano tikėjimas reikalauja atsako Dievui, kuris taip kalba. Pradėjau skaityti Šventąjį Raštą, tai tapo kasdiene malda ir susitikimo su Dievu vieta. Neturint galimybės gyventi sakramentinį gyvenimą – Dievas atėjo per gyvą Žodį. Neilgai

trukus, radau ir bendruomenę. Vos už dviejų valandų kelio, kitame Tokyo rajone, buvo šv. Ignaco bažnyčia ir jėzuitų universitetas. Pagaliau turėjau kur švęsti sekmadienį. Ir ten Dievas krėtė savo pokštus. Prieš vienas Šv. Mišias prie manęs tiesiog priėjo vienas tėvas jėzuitas ir pakvietė prisijungti prie skaitovų komandos angliškose Šv. Mišiose. Per visus šiuos įvykius, mano gyvenime pradėjo aiškėti kryptis. Dievas, apie kurį skaičiau Šventajame Rašte, kurį sutikdavau žmonėse ir sekmadienio bendruomenėje, nuolat reiškėsi kaip reikalaujantis Dievas. Jis nuolat reikalavo, kad įsipareigočiau, nuolat reikalavo, kad tarnaučiau. Ir savyje pajutau, kad negana man sėdėti ir „tikėti“. Net nebesupratau žodžio „tikėti“ savaime, be jokio jį lydintio veiksmo. Prasidėjo tarnavimo ir misijų laikas. Vieną po kitos Dievas įkvėpė man idėjas, kaip tikėti. Tai buvo Biblijos grupelė universitete, kuriame mokiausi, tai buvo Taize pamaldos skirtingose Tokyo vietose, tai buvo ir mokymai

pasitaikius progai, ir netgi stovykla su broliais protestantais. Visose misijose lydėjo labai išmintingas dvasios tėvas Donal Doyle SJ, kuris visoje šioje kelionėje palaikė ir mokė klausytis Dievo balso.

Tik grįžęs supratau, kaip toli Dievas turėjo mane ištremti, kad suprasčiau tokią paprastą tiesą apie Jį – Jis reikalaujantis atsako. Tikriausiai esu kietasprandis ir su manimi jam nelengva, bet nepaisant to, jis kantriai laužė mano abejones ir įsitikinimų apie jį stuburą bei siuntė į pasaulį pirmiausiai ne tam, kad skelbčiau, bet, jog pats išgirsčiau Gerąją Naujieną. Ir panorau atsiliepti visu savimi dėl tikslo, kuris man iki šiol atrodo verčiausias – sielų išganymas. Mano jėgos, mano laikas, mano visi ištekliai gali būti atsakymas mane šaukiančiam Dievui. Nesvarbu kurioje pasaulio šalyje, kokioje kultūroje, kokioje parapijoje ar kokioje kasdienybėje – Dievui reikia, kad aš veikičiau su juo ir link jo.

